

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:

Egész évre 200 L., fél évre 100 L., negyedévre 50 L.
Egyes szám ára 4 L.

Felelős szerkesztő

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14 szám
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

Sötét napok.

Az általános világ-gazdasági válság, amely kétségelentül a rossz békekötéseknek a következménye, nálunk fokozott mértékben érezteti hatását. Érthető ez, mert Románia politikájának vezetésében az új tiz esztendő alatt a párt-versengés s az ennek szolgálatába állított sovinizmus volt a vörös fonál s emellett az élet igazi útja, a gazdasági boldogulás keresése, csak halvány, elmosódott mesgyeként vészelt el. A feltornyosult gazdasági bajokkal most már senki sem tud megbirkózni, még Maniu sem, akitől minden jót vártak. A Sinaiában tartott koronatanácskozások is akörül forogtak, miképp lehetne a kivezető utat megtalálni. Minden jel arra mutat, hogy a korona Titulescuban látja a jövő emberét. Az ő érintetlen tekintélyére s az ő vezérlelével alakítandó tekintélykormány-ra van szükség, hogy a kusza helyzet rendbejőjön, vagy legalább remélni lehessen ezt. E tekintélykormány azonban nagyon erős kezűnek kell lennie. A külföld — mert hiszen ez előt van szükségünk a tekintélyre, hogy pénzhez jussunk — pozitív eredményeket vár a templomgyújtogató és merényletekben tobzódó, felelőtlen szélsőségekkel szemben s kérdés, tud-e ilyen eredményeket felmutatni a legerősebb — akár egy diktatori kéz is?

A válság kialakulása és megoldása elé méltán néz szorongó szívvel a magyar kisebbség, mert könnyen végződhetik az ránk nézve újabb veszteségekkel. Nekünk pedig már nagyon kevés vesztetni valónk van.

Iparosságunk tiltakozása elviselhetetlen megterhelése ellen.

Az ország egész területén megmozdult az iparostársadalom. Egymást követve hangzanak el a legelkeseredettebb panaszok, a megdöbbenő valóságot kikiáltó tiltakozások, amelyek egyértelműen, mintegy kórusban, zúgják világgá, hogy a gazdasági válság nyomása már tűrhetetlen, s hogy ezen nem az adók, közterhek még további szaporításával, hanem csak azok csökkentésével s az államhatalomnak minél sürgősebb és minél több irányú jótékony beavatkozásával lehetne segíteni.

Érthető, hogy ez az általános gazdasági válság iparosságunkra is teljes súlyával ránehezedik, sőt annak nyomása itt még fokozottabban érezhető. Viszonylagos szegénységünk, gazdasági elmaradottságunk fogyasztásunkat, az ipari kereseti viszonyokat már magában is mindig erősen korlátozza. Ehez járul most, egyebek mellett, az is, hogy mint szinte teljesen magyarságunka vidék, a jelenlegi kormányzati politika folytán a helyzet nyomását különleges mérvben vagyunk kénytelenek megérezni. Ennél fogva talán egész Romániában nincs iparosság, amelynek feljajdulása jogosabb és természetesebb lenne, mint éppen a mi iparosságunké.

Ez a feljajdulás, a tulságos megterhelés ellen való tiltakozás újabb iparosságunknak f. hó 19-ikén, kedden délután a Barkóczy-féle vendéglő helyiségében tartott nagy értekezletén hangzott el, — igazán impozáns módon és egységesen. Az értekezletet Gyarmathy István ipartestületi elnök nyitotta meg, pár megdöbbenő vónással megrajzolván az iparosság hely-

zetének tűrhetetlen voltát. Az utolsó években a gazdasági leromlással párhuzamosan az adók 400% kal emelkedtek. Most mindezek felül még a forgalmi adóval is terhelik a már roskadozó iparosságot, amelynek számára — a rossz utak miatt — a vásárok megközelítése is valóságos életveszedelem.

Ezután Pluhár Gábor titkár fejtegette a viszonyok nehézségeit, ezek között különösen hangsúlyozva a termelő osztályok bankkölcsönökkel való túlterheltségének végzetes hatásait. Indítványozta egy hódoló távirat küldését Öfelségének. A felszólalások során Nagy János az iparosság nyomorúságos helyzetének részletezésével ért el nagy hatást, míg Fernengel Gyula a kamatterhek súlyosságát jellemezte. Szigethy Dénes a parlamenti magyar képviselők iparosságtámogató aktivitásának kívánatosságát fejtegette. Bogáthy Lajos a forgalmi adó megszüntetését sürgette, Alter Salamon pedig azt követelte, hogy a kisebbségi iparosok nemzetiségük miatt ne szenvedjenek az államban joghátrányokat. Bardocz József a választott bíróság kérdését fejtegette és kérte, hogy a köztisztviselők fizetését adják ki idejében, hogy ezek is a megrendelt munkáért rendszeresen fizethessenek. Becsek Aladár bankigazgató, a kereskedő társulat elnöke, felirat készítését javasolja az állami munkakalkalmak engedélyezése, a vámok leszállítása érdekében, továbbá, hogy a házaló kereskedést rendszabályozzák. Sebesi János dr. szenátor, nagy hatással, az adóterhek igazságtalanságairól beszélt. Szabó Gyula azt a humánus gondolatát fejtegette ki, hogy a rokkantaknak százalékos adócsökkentésben kellene részesülniük. Benedek Albert (Okland) a vidéki iparosság szolidaritását támogatja, míg Csiky Aladár a forgalmi adó kivételéről rajzolt találó képet. Zimny Ferenc a postai tpénztári betétek visszafizetését sürgette.

Végeredményben az értekezlet, elfogadott határozata szerint, követeli a következőket:

Az elviselhetetlen adó csökkentése adóamnestiával. A forgalmi adónak, mint jogtalan adónak törlése. Intézkedések a magas kamatlábak csökkentése iránt. Állami olcsó kölcsön a székely kisiparnak. Az adóvégrehajtásnál fizetési időhaladék. Sem adó, sem betegsegélyzői hátrálék címén történő végrehajtásoknál nem szabad lefoglalni vagy elárverezni az iparosok és gazdák szerszámaikat és eszközeit. A rokkant iparosok a rokkantsági százalék arányában részeshűljenek adóengedményben. A 60 éven felüli, vagyontalan, segéd nélküli dolgozó kisiparosok adómentesek legyenek. A kisiparosok is részesüljenek állami munkákban, illetve szállításban. A betegsegélyző autonómjogának sürgős visszaállítása. A konfiteria törvényes megfékezése.

Az iparosságnak ez a komoly állásfoglalása intőszó kell, hogy legyen azok számára, akik milliók sorsát tartják kezükben, annál is inkább, mert az iparosság panaszával az általános gazdasági nyomor nincs kimerítve. Mindezekkel a gazdálkodás és kereskedelem válsága is a legszorosabb kapcsolatban van s valamennyi a legkétségbeesettebben kiált segítségért. Nehogy addig késsék ez a segítség, amíg egészen késő lesz.

Szentkirályon is aláírták a jóhiszemű emberekkel az állami iskolát dicsérettel nyilatkozatot. Egy karikás főkortes járta el a falut, azzal vezette félre az aláírókat, hogy statisztikai adatokra vonatkozó bevallást írnak alá.

Birói ítéletek adnak elégtételt a Magyar Párt elnökének.

Megemlékeztünk annak idején arról a szennyes rágalom-hadjáratról, melyet dr. Jodál Gábor pártelnök ellen egy elmozdított végrehajtó, a kuzuzlásairól ismert Dubb Adolf, indított. Köztudomásu, hogy a Dubb támadásának bosszu volt az indító oka, amire afeletti haragjában szánta magát, hogy egy, a Rozman-ügyvel kapcsolatos közvetítő üzlete nem sikerült. Nevezetesen Sándor Albertnek és Horváth Sándornak bizonyos elrejtett vagyonról el, amiből ezek a Rozman elleni követeléseket felhajtathatják, Dubb pedig a maga részére 72.000 lejt kitevő részesedést kötött ki abból. Ezt az elárulási díjat azonban Dubb nem kaphatta meg, mert a felhajtott összeget a bíróság a Sándor Albertek adósságába letiltotta. A zsiros falattól elesett evégrehajtó, akinek ilyen rosszul sikerült végrehajtása bizonyára nem volt, most már minden haragját dr. Jodál ellen fordította, akit ő maga állandóan a »gazdag ember« titulusával illet, s úgy látszik ebből a gazdagságból akarta valamiképpen kivágni a porba esett zsiros falatot. Bűnvádi feljelentést tett dr. Jodál ellen csalásért, fegyelmi feljelentést adott be az ügyvédi kamarához és polgári pert is indított a törvényszéknél. S hogy minden ágyuját el-süsse, felhajtott egy szentléleki embert is, akinek nagy összeget helyezett kifizetésbe arra az esetre, ha egy okiratot (amint a későbbi fejleményekből megállapítható: dr. Jodál elleni feljelentést) aláír. Azonban ez az ember, Hadnagy Dénes, nem állott kötélinek, de téved, aki azt hiszi, hogy ezért a feljelentés elmaradt. Nem, a feljelentés a Hadnagy Dénes nevében is beérkezett a vizsgálóbíróhoz, — de a Hadnagy névaláírásának a hamisításával. Felhajtás útján került szembe dr. Jodál egy özv. Bálint Lőrincné nevű asszonnyal is, akit rávett Dubb, hogy dr. Jodál ellen feljelentést tegyen, de aki feljelentése alaptalanságát később maga is beismerte. Ugyancsak csalásért tett feljelentést a Dubb érdektársa, Spielman Áron is.

Mint látjuk tehát, valóságos csel-szövényvel és megrögzött gonosz-sággal s csak a detektivregényekben olvasható elvetemültséggel készült a háló dr. Jodál ellen, hogy a kövér hal valamiképpen megfogódjék abban. Embertileg — már tudniillik az emberi gonosz-ság szerint — érthető a számitás, hiszen sok gyengébb idegzetű ember lehet, aki kész volna anyagi áldozatot hozni, még igaza tudatában is, csak hogy a bűnügyi vizsgálatok és eljárások kellemetlenségeitől szabaduljon.

De a számitás ezuttal nem sikerült. Dr. Jodál nem rendítette meg a »bűnügyi offenzíva« — amint Dubb maga nevezte el vállalkozását — s nem vesztette el lelki erejét az offenzívát kísérő aljas hangú hirlapi cikkektől sem, melyek a »Hargita«-nak a Dubb rendelkezésére bocsátott hasábjain sorozatosan, mint pokoli kíséző zene jelentek meg. Egyetlen egyszer tett — megkérdésünkre — rövid nyilatkozatot, melyet lapunk április 13-iki számában közöltünk, s melynek lényege az, hogy sem bővebben nyilatkoznai, sem törvényes megtorlást keresni nem akar addig, amíg a bíróság előtt levő ügyben ma-

guk a bíróságok nem döntenek. A döntés most megtörtént s a birói határozatokat, a közérdeklődésre való tekintettel, az alábbiakban szörszerint közöljük:

Dos. No. 51—1930.

Mi Dr. Szabó Géza, a székelyudvarhelyi Törvényszék vizsgálóbírája.

Tekintettel a főügyész urnak 1431—1930 sz. megszüntetési indítványára és a Btő perrendtartás 129 §-ára,

tekintettel arra, hogy a vizsgálat rendjén kihallgatott Hadnagy Dénes előtünk kinyilatkozta, hogy ő ezt a feljelentést meg nem tette, azt alá nem írta; de nem is szenvedett semmi kárt nevezett ügyvédek (Dr. Jodál Gábor és Dr. Wenetsek József) részéről, mert nevezett ügyvédek törvényesen jártak el vele szemben, elrendeljük a Dr. Jodál Gábor és Dr. Wenetsek József ügyvédek ellen a Btkv. 380 és 383 §-ába ütköző, a Btő novella 50 szakasza szerint büntetendő család büntetése, miatt folyamatban levő ügy megszüntetését s az ügyesimót azzal lüldjük meg a helyi főügyész urnak, hogy azt a bűnvádi perrendtartás 137. §-a értelmében a marosvásárhelyi tábla vezető ügyészének, tudomásvétel végett továbbítani méltóztatassék.

Odorheiu, 1930 május 14-én.

Dr. Szabó G. mp., Gál mp.
vizsgálóbíró. jkvvezető.

Hadnagy Dénes feljelentőnek a vizsgálóbíró előtt jegyzőkönyvre adott nyilatkozata:

»Anyanyelvemen történt megmagyarázása után megértettem ennek a feljelentésnek a tartalmát s határozottan kijelentem, hogy ezt a feljelentést nem én szerkesztettem s nem nyújtottam be a székelyudvarhelyi törvényszék ügyészségéhez és a feljelentésen levő »Hadnagy Dénes« aláírás nem az én közem írása.

Ba Dr. Jodál Gábor és Dr. Wenetsek József ügyvéd urak számadásából meggyőződtem arról, hogy ők törvényesen és korrektül jártak el velem szemben és nekem semmi kárt nem okoztak; minél fogva ellenük feljelentést tenni nem is akarok s az én nevemben tett feljelentésért felelősséget magamra nem vállalom.

Előadom azonban, hogy Dubb Adolf székelyudvarhelyi lakos engem a lakására hívott, ahol közölte velem, hogy Hajdó Márton ügyében (röpiratában) foglaltakot ő képviselni fogja (a törvényszéknél) s azt kérdezte tőlem, hogy mit fizetek neki ezért a képviselőségért?

S minthogy Dubb Adolf azt is mondta, ebben az ügyben én kapok körülbelül 80.000 lejt, én ígértem ebből az összegből neki 20.000 lejt; de kijelentettem egyszerűen neki, hogy nem fogok aláírni semminek.

A most előadottak alapján kérem nevezett ügyvéd urak ellen az eljárás megszüntetését.

Egyebet nem tudok.

Felolvasás és megmagyarázás után aláíratott.

(Az eljárás során megállapított az is, hogy Hadnagy a peres váltóösszeg egy részét nem is dr. Jodálhoz, hanem közvetlenül perbeli ellenfeléhez fizette s még így sem történt több fizetés, hanem kevesebb.)

Dos No. 52—1930.

Mi Dr. Szabó Géza, a székelyudvarhelyi Törvényszék vizsgálóbírája:

Tekintettel a helyi főügyész Urnak megszüntetési indítványára és a Btkv. 129 §-ára, tekintettel arra, hogy a feljelentést tett özv. Bálint Lőrincné sz. Bálint Zsuzsanna és Dr. Jodál Gábor ügyvéd, terheltek a vizsgálat rendjén tett nyilatkozataiból kitűnik; miszerint feljelentő 1928 évben a férje elleni bűnügyben Dr. Jodál Gábor és Dr. Wenetsek Józsefet védőkként meghatalmazta; akik a védelem rendjén teljesített munkálataikért törvényes és az ügyvédi tarifának is megfelelő díjakat számitottak

tekintettel arra, hogy feljelentő maga meggyőződött arról, hogy panasz a tévedésnek eredménye s eképp kihallgatása alkalmával feljelentését, mint saját nyilatkozata szerint is alaptalan visszavonta,

tekintettel végül arra, hogy terhelte ügyvédek ténykedésében semmiféle büntetendő cselekmény alkotelemei fel nem találhatók, elrendeljük a Dr. Jodál Gábor és Dr. Wenetsek József ellen a Btkv. 380. 383. 350. §-ában ütköző és a Bűnv. 50. §-a szerint büntetendő cselekmény címén folyamatba tett eljárás meg-

szüntetését, s az iratoknak a marosvásárhelyi tábla főügyészéhez tudomásvétel céljából való áttételét.

Székelyudvarhely, 1930 jun 20.

Dr. Szabó Géza mp.
vizsgáló bíró.

Gál s. k.
jktvvezető.

Ítéletet hozott az ügyvédi kamara fegyelmi bírósága is, amelyet, mint héttagú választmányt delegált a törvény előírása szerint a kamara. A fegyelmi ítélet is megállapítja, hogy dr. Jodál teljesen kifogástalanul, korrektül járt el az ügyben, s fegyelmi vétség híján őt felmentette.

Ítéletet hozott a törvényszék is, mint polgári bíróság az előtte megindított perekben. Dubb mellett tudniillik az ő közvetítő társa, Spielman Áron is külön perrel lépett fel dr. Jodál ellen, utóbbi 250 ezer lejt követelve a maga részére. A törvényszék mindkét perben (806—1929 és 807—1929) elutasította a felpereseket keresetükkel s elmarasztalta őket az alaptalan perek költségeiben. Befejeztetett és döntés alatt van a Dubb és Spielman által csalásért tett fejelentések ügye is, melyeknek sorsát a polgári perekben történt bírói ténymegállapítás és az ítéletek már eldöntötték.

Akik forogtják még a »Hargitát«, olvashatták Dubbnak a bírói ítéletekkel szemben való újabb, hasábos förmérvényét. Az ő szempontjából — természetesen — igazságtalanok az összes ítéletek, mintha mind az öt ügyben összeesküdtek volna ellene a bírák. Felebbez és felebbezni fog bizonyára lélekszakadtáig, — a közvélemény azonban azzal a megnyugvással térhet napirendre a példátlanul durva rágalomhadjárat felett, hogy az alaptalanul meghurcolt polgári becsület a bíróságok előtt is védelemben és elégtételben részesült.

IPARTESTÜLETI ÜGYEK.

Országos kirakóvásárok: augusztus 28-án Kerelőszentpál, Muzsna, Topánfalva, 29-én Sóvárád, 30-án Nagyselyk, 31-én Atyha, szeptember 1-én Homoródszentmárton, Uzon, Szászkeresztúr.

Ipartestületünk rendben megtartotta az augusztus 19-ére hirdetett nagy értekezletet és az iránt akkora érdeklődés nyilvánult meg, hogy mintegy négyszázan vettek részt, nagyon sokan a vidéki iparostestvéreink közül is. Az értekezlet lefolyásáról e lapban külön tudósítás számol be, továbbá foglalkoztak azzal napilapjaink is.

Akiket a forgalmi adó kivetésével sérelem ért, az adó nagyságát sokalják, idejében forduljanak hozzánk, a felebbezéseket készséggel díjmentesen kiállítjuk.

Az ipartestület elnöksége

Emlékezés a kollégium jölteveiről.

(Egy a patrónusok emlékére rendezett ünnepélyen elmondta Biró Sándor tanár.)

2. folyt. és vége.

4. Gidófalvy Gábor özvegye Siskáni Rózália, szászrégeni lakos, ág. ev. vallású, férjének, az iskola egykori növendékének, a főiskola iránti hálás érzetét tisztelven és emlékéit meg akarván örökíteni, 10,000 frt alapítványt tett, hogy a jó tanulók abból ösztöndíjakat kapjanak. Életbe lépett 1884-ben.

5. Gróf Haller Ferenc 1859-ben szóbeli ígéretet tett, hogy zenejuttalmakra minden évben 12 drb. aranyat ad. Adta is egész haláláig; 1893-tól kezdve adta leánya gr. Haller Lujza, még megpótolva 2 drb. bal. Még sokan emlékeznek a szép évszázó ünnepélyekre, amelyeken a »sárga csikók«-ért versenyeztek a zenekedvelő ifjak.

6. Magyarósi Szőke József tanár, meghalt 1866-ban. Nemcsak lelki kinccseit osztotta szét tanítványai között, de földi javait is az iskolának hagyta. Az 1854-iki nagy gyűjtés alkalmával egymaga 4800 frtot adott. Végrendeletileg hagyott tanári nyugdíjalapra 1050 frtot, zenetanító fizetésére 500 frtot, tanári szállásra egy telket és az ifjuságnak a most is meglevő nagy játszókertet s ennek felszerelésére 1200 frtot. Az ifjuság emléket állított részére a kert közepében.

7. Az újabb alapítók közül hadd említsük meg Fülel Szántó Samut, aki

Hozzászólás a dunai agrár-blokk tervéhez.*

A világszerte dúló gazdasági krízis legjobban a mezőgazdaságot érintette és természetes, hogy a legjobban a legszervezetlenebb mezőgazdaságot, az Osztrák-Magyar monarchia területén keletkezett apróbb államok mezőgazdaságát. Hisz ezen a területen a gyűlölettel eltelt győzők által diktált békeszerződések ronggyá téptek minden gazdasági egységet. A régi területük két-háromszorosára megnövekedett államok vezetői, közigazgatási tapasztalatok híján, nem lévén hozzászokva olyan méretű közigazgatási problémák megoldásához, csak sovén szempontokat tartva szemük előtt, siettek a régi kereteket lerombolni, azonban újakat építeni, alkotni nem tudtak.

Egy ország gazdagságát, mezőgazdasági jellegű államban a kis, közép és nagybirtokokosok jóléte alapozza meg. Ezek a legfőbb termelők és legjobb fogyasztók is. Ipar, kereskedelem csak velük, általuk virágozhat.

Romániában a mezőgazdaságra az első csapást a két balkezű, csakis sovén szempontokat tekintő agrár-reform mérte, amikor au ujonnan Romániához csatolt részeken tönkretette a nagybirtokot. Tönkretette ezeket a hatalmas, többtermelésre berendezett mezőgazdasági szervezeteket, hogy a földet a nincsetleneknek lényegesen drágábban odaadja, mint ahogy ő elvette. Ezen folyamat alatt 1922-től 1930-ig a földadót az azelőtti ötszörösére emelte fel. A földnélküliek földhöz jutottak, de nem volt köszönet benne, mert első sorban nem tudnak gazdálkodni, másodsorban nincs mivel gazdálkodni (állatállomány, gazdasági felszerelés, épületek). Termelők valamit, holdanként 2—4 mmászt (ez még nem volna baj, mert ugyanis gabonafeleslege van a világgazdaságnak), de amit termelnek, a gazdasági szaktudás hiányában, csak gyenge, selejtes áru, amit gazdasági krízis idejében — mikor sokkal nagyobb a kínálat, mint a kereslet — értékesíteni nem lehet. Ez a punctum saliens, ezért nem keressék cikk ma már a romániai gabona.

Nagybirtokost, középbirtokost és intelligens, jómódu kisgazdát a több és főleg az egységes, jómódszerű »Standard gabona« termelésére szervezete lehet fogni, hiszen vannak megfelelő raktárhelyiségek és gabonatisztító gépei. De a hirtelen földhöz jutott nincsetlenek millióit erre megszervezni, emberi erőt meghaladó feladat.

Székely Testvéreim! vegyünk

* E cikket közölve, fenntartjuk a jogot, hogy a kérdésre vonatkozó saját véleményünket később fejtjük ki.

Pozsonyban halt meg 1914-ben, végrendeletileg hagyott 20,000 koronát. Fülöp Áronné férje emlékére tett 50,000 leus alapítványt. Ugron Jánosné férje, Ugron János főgondnok emlékére egy 14,000 és 5000 leus alapítványt; Szőlősi Ödön dr. neje emlékére 25,000 kor. és Szentgyörgyi Mózes ny. tanító 6000 leus alapítványt. Legújabbban az egyházi főhatóság létesített 5 drb. 10,000 leus ösztöndíjat szegény tanulóknak részére. Ezeket kívül még sokan hoztak Istennek tetsző kedves áldozatot a kultúra oltárára, hogy ezáltal a szegény székely nép gyermekeinek tanulását lehetővé tegyék.

A föld megindult lábaink alatt, alapítványaink nagy részét elnyelte a hadikölcsön; ami megmaradt, értékét veszítette. Mi pedig mostoha gyermekek lettünk, az állam megvonta tőlünk támogató kezét. Vergődünk, mint a szárazon maradt hal. Aztán a mese valóság lett, átbujunk a szivárvány alatt s az udvarhelyi híres diákokból leányok lettek. Most már csakugyan talál a kollégiumra az a név, amit Szigethy Gyula professzortól kapott: *Hargita alá plántált rózsát*. Szép rózsabokor, csak legyen, aki öntözgesse.

A mese szerint a Phoenix-madár elég és hamvaiból új életre támad. A mi iskolánk is többször elégett, de ismét megelevenedett. A nagy világégésben újból légtünk. Vajjon a mesebeli Phoenix lesz-e az ősi kollégium, vajjon új életre támad-e? Erre a kérdésre csak Isten és a magyar társadalom szivedobbanása adhat feleletet.

példát a szászoktól. Ők megszervezték mezőgazdaságukat, elsősorban mezőgazdasági hitelüket. Bankjaik 8—12% os pénzt bocsátanak rendelkezésükre, megszervezték az olcsó részletfizetéses mezőgazdasági gépbeszerzést. Ezek által elsőrendű, a világgiacon bármikor értékesíthető mezőgazdasági termékeket állítanak elő. A mezőgazda, a gyáros és iparos elsősorban fajtestvérétől vásárolja be szükségletét s így a mezőgazdaság az ipart és kereskedelmet s ez viszont azt pártolja.

A világ gazdasága az elmúlt esztendőben a bibliában említett 7 bő esztendőt élte át, következnek a 7 szük. Az Európára a háború alatt gazdaságilag ráfeküdt óriás: Amerika a természettől az első csapást megkapta (a fák nem nőnek az égig). Az amerikai mezőgazdaság a Délamerikát ért hóhullám és 2 hónapig tartó szárazság folytán megingott, itt az alkalom, hogy az európai mezőgazdaság a 12 ik órában talpra álljon, de ez csak jómódszerű mezőgazdasági termények előállításával, — ez a gazdák feladata, — azoknak a termelőtől a fogyasztóhoz való gyors és olcsó eljuttatásával (jó vasutak és hajójáratok olcsó tarifákkal), olcsó mezőgazdasági hitellel és a kiviteli illetékek eltörlésével lehetséges. Videant consules! — ez az utóbbi első sorban a kormány feladata.

Egész Európa szenved, csak Franciaország, kinek ravasz és kíméletlen vezetői Wilson csalóka elveivel a központi hatalmak háborúra ráunt népeit maszlagolták, építette újra elpusztított területeit a kíméletlenül kirótt hadi sarkokból, reorganizálta mezőgazdaságát, iparát, kereskedelmét. Háborus adósságait lesírta és ma uszik az arany tömkelegében; állig felfegyverkezve a legyőzött népek verejékkel és könnyel előteremtett miliárdjaiból maholnap újra Európa Napoleonja lesz. »Hic Rodus, hic salta!« Székely testvéreim, csak jó vezetőséggel, jó gazdasági gépekkel, megfelelő gazdasági tudással élhetünk, mert jó időjárás esetén a rosszul művelt föld is ad valamelyes termést, de aszály esetén csak a mélyen szántott, idejében elvetett, jól művelt, műtrágyázott föld fogja meghozni azt a gyümölcsöt, mely a költségek levonása után még megélhetést is biztosít réstetekre.

Segíts magadon, megsegít az Isten!

Ugron Ákos.

Román lapszemle.

A *Vitiorul* augusztus 15-iki számában Mosoiu tábornok cikkét közli Erdélyről, mely szerinte a csalódások országa. A cikk a romániai kisebbségi problémával foglalkozik, amelyet nehezen megoldható és a végleges eredményektől még igen távolálló kérdésnek tart. Elismeri a tábornok, hogy a kisebbségektől, főként azoktól, melyek néhány esztendővel azelőtt uralkodó faj voltak, nem lehet elvárni, hogy privilegizált helyzetük elvesztésébe azonnal beletörődjenek és könnyen fogadják új életkörülményeiket. Megállapítható elsősorban a magyar kisebbségről — folytatja a tábornok-cikkíró —, hogy bár kétarcu politikát folytattak, amire az indítást a határokon túl adták meg, mégis a jelenlegi kormány uralomrajutásig tudatában voltak új helyzetük szabta kötelességeiknek és megőrizték lojalitásukat. Azonban a nemzeti parasztpárt, amikor még parlamenti ellenzéket képviselt, minden előnyt fölkinált a választások idején melléje álló kisebbségeknek s így a románság megerősítése érdekében elért eredményeket mind föladata. A nemzeti parasztpárt kormányzása idején pedig a kisebbségek mind merészebb és merészebb kívánságokkal állottak elő és végül olyan tulzott igényeket hangoztattak, amelyeket azelőtt szóba foglalni sem lett volna bátorságuk. És végül külföldről származó biztatásokra hozzáálltak a kisebbségek egységes föllépésért előkészítő megértés megteremtéséhez s e munkának első lépése volt a bulgár-magyar kisebbségi barátság. Közös frontot akarnak a kisebbségek teremteni és ennek az egységnek nem lehet más célja, mint amiről annyit suttognak: Románia szétdarabolása. A körülmények szintén kedveznek a kisebbségeknek. A lassu pusztuláshoz vezető általános elszegé-

nyedése a városoknak, szervezetlensége a közigazgatásnak valójában oda fogják vezetni a kisebbségeket, ahová vezetőik őket amugyis nagy buzgalommal terelgetik. A kisebbségeknek vannak előőrscsapataik, amelyek minden alkalommal megkísérik a hatóságokkal szembeni ellenállást, amire jó példát találhatunk a nagyváradi eseményekben is. Végül azt kérdezi a tábornok cikkíró, hogy mindez nevétségnek mondható-e? És így válaszol: Nem, tragikusan félelmetes.

HIREK.

Augusztus 23.

A szentistvánnapi bucsút ősidők óta nagy bensőséggel szokta megünnepelni Székelyszentkirály buzgó népe a felvidék községeknek odasereglett hivatelt egyetemben. Az idej bucsut még bensőségesebbé tette az a körülmény, hogy most Szent Istvánnal együtt ünnepelelték az ő szentéletű fiát, Imre herceget is halálának kilencszázados évfordulója alkalmából. Főpapi misét mondott Pál István prelátnak, ker. főesperes fényes segédlettel. Mise után a templom kerítésében, a hársfák árnyas lombjai alatt, gazdag és változatos műsorú ünnepélyvel áldoztak István király és lilomos fia, Imre herceg emlékének. A kettős ünnep jelentőségét méltató, tartalmas megnyitó beszédet Pál István prelátnak mondotta, Szent István érdemeit az egyház és államszervezés terén Dobos Ferenc dr. méltatta, Szent Imre erényeit pedig Salati Ferenc plebános rajzolta meg, mindketten nagyhatású beszédekben. Az ünnepség tanulságait Biró Lajos vonta le imaszerű fohással végződő beszédében. Az ünnepi szónoklatok közé szépen illeszkedtek be a helyi ifj. énekarnak László János kántor tanító szakkavatott vezetésével előadott, sikerült énekszámai, Horváth Jolán, Lőrincz József, Sebesyén Eszter és Gergely Irén értelmes, szép hangsúlyozással előadott szavatai. Az ünnepség megrendezésének érdeme a Szabó János esperes-plebánosé, akit esperesi és tanfelügyelői állásába szintén ezen a napon iktatott be Pál István prelátnak főesperes, a kitüntetett érdemeit méltató beszéddel.

A király köszönete az ipartestületnek. Az ipartestület, a legutóbbi értekezletéről Károly királyhoz intézett hódoló táviratára, válaszul a következő táviratot kapta: Peles kastély. Az ipartestület elnökének Odorheiu. Ófelsége a király megbízott, hogy juttassam önhez legmagasabb köszönetét a székelyudvarhelyi ipartestület nevében tolmácsoló jókivánságokért és hódolatért. Ófelsége a király magántitkára: C. Dumitrescu.

Kántorválasztás. A csikszeredai róm. kath. kántortanító állásra legutóbb, 3 pályázó közül, templomi próba-énekülés után Barabás Ádám szentegyházassalvi kántortanítót választották meg.

Táncmultság Szombatfalván. A szombatfalvi ifjusági egyesület folyó hó 24-én, vasárnap, délután 6 órai kezdettel a népház helyiségében jótékony célú táncmultságot rendez, melyre a helybeli és vidéki közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség.

A vadásztársaság ez uton hívja fel tagjait, hogy az alapszabályok intézkedése szerint augusztus 15-én esedékesé vált tagdíjait az egyesület pénztárába haladéktalanul fizessék be. A vadörök utasítva vannak, hogy a tagsági jegy nélkül vadászó tagok ellen tegyenek feljelentést.

Halálozás. Kaár Rezső oroszhegyi lakos, 68 éves korában f. hó 19-ikén elhunyt. Kiterjedt rokonság gyászolja.

A Kanadába való kivándorlást is megszorították újabban. A kanadai kormány új rendelete értelmében jövőben csak azok kapnak bevándorlási engedélyt, akik egy kisebb farm (földbirtok gazdaság) megteremtéséhez szükséges tőképességgel rendelkeznek, továbbá azok, akiknek családtagjai már kint élnek és megszerezték a kanadai állampolgárságot. A megszorító rendelet indoka: a nagy munkanélküliség.

x Zongoratanítványaimat értesitem, hogy a tanítást szeptember hó elsején megkezdem. Nehány új tanítványt is vállalok. Tompa Lászlóné.

Szülők figyelmébe! Az iskolaidényre legolcsóbban vásárolhat Hirsch Rudolf divatüzletében

Egyenkötényre való glottot, fehérnemű vásznat, kabát- és öltönyszöveteket, harisnyákat, zsebkendőket, kötött kabátokat és paplanokat.

A városi interimár bizottság elnökének lapzárta után érkezett s a Szentpéteri léle ügyre vonatkozó nyilatkozatával legközelebbi számunkban foglalkozunk.

Névnapi üdvözet az ipartestület elnökénél. A helybeli ipartestület vezetősége, élén Plihár Gábor ipt. titkárral, f. hó 20 án üdvözölte Gyarmathy István elnököt névnapja alkalmából, mint olyan férfit, aki igazi odaadással, fáradhatatlanul működik a testület érdekében; bárhová állítja őt a kötelesség, mindenütt önzetlenül igyekszik kiküzdni az ésszerűség javára mindazt, amivel a mai súlyos helyzetben a testület tagjain segíteni lehet. Köszöntötte Gyarmathy Csiky Albert is a Polgári Önképző Egyesület nevében, mint az egyesület választmányi tagját, aki e minőségében ugyancsak mindig siet kivenni részét a kulturális építés munkájából. Gyarmathy István meghatóva köszöntötte meg az iránta való megnyilatkozást, mondván, hogy ezután is ezen feladatok teljesítése lesz a leg-szentebb kötelessége.

A helybeli róm. kath. főgimn. ban a tanulók beírása aug. 25—31. napjain lesz. A felvételt irásban kell kérni, az ehhez szükséges kérvénymintát az igazgatóság ad. A beírási és egyéb díjak: 480 leu, a tan- és fenntartási díj 3800 leu. A IV. és V. o. felvételi és a baccalaureatusi vizsgákra aug. 25—30. napjain lehet jelentkezni irásban. A javítóvizsgák szept. 1—3 napjain lesznek. Részletes tudnivalók a hirdetőtáblán!

Jelentkezni kell a mezőgazdasági kamarai választók névjegyzékébe való felvételre. Ez évi július hó 1-én jelent meg a Monitorul Oficial 143 ik számában a mezőgazdasági kamarák újjászervezéséről rendelkező törvény. Ez a törvény a választói jogosultság kérdését az eddigtilt lényegesen eltérően szabályozza. A kamara tagjait ezentúl nem közvetlenül választják a tulajdonképpeni választók, hanem közvetve a kerületi gazdasági választmányok útján. Ezeket a választmányokat pedig a választók választják. Választói jogosultsággal bír minden 21-ik életbetöltött férfi és nő, ki földadót fizet és a képviselőválasztói törvényben felsorolt feltételeknek megfelel, illetve akivel szemben nem forog fenn olyan ok, mely a választói törvény értelmében a jogosultságot megszünteti. Választók továbbá azok, akik valamely gazdasági, háztartási, állatorvosi vagy bármelyik mezőgazdasági szakiskolát végeztek. A választási lajstromokat a községi bíró állítja össze s a községekben a jegyző és adószedő segédlete és a járásbíró ellenőrzése mellett. A kész lajstromokat a járásbírósnál és a község-házánál kifüggesztik. A választói lajstromoknak szeptember 1-ig el kell készülniök. A lajstromok elleni jogorvoslatokat illetőleg a képviselőválasztói törvény rendelkezései irányadók. Figyelmeztetjük azokat a gazdákat, akik az ismertett feltételek értelmében választói jogosultsággal bírnak, jelentkezzenek okvetlenül a jegyzői hivatalban és gondoskodjanak arról, hogy a választói lajstromba okvetlenül felvétsenek.

Hirtelen halál. Oroszhegyi Bálint János kereskedő Szent István napján a mezőre ment, ahol hirtelen rosszul lett, szélütés érte s a helyszínén meghalt. A karikások kortese volt s a megye-tanács-választáskor a karikás lista egyik jelöltjeképpen szerepelt.

Árlejtés tűzifára. A helybeli törvényszék saját szükségletére 270 m³, a székegykeresztúri járásbíró részére 77 m³ és az oklándi járásbíró részére 63 m³ első osztályú bükk-tűzifa beszerzésére, szeptember 10-én árlejtést hirdet. Bővebb felvilágosítást a törvényszéknél adnak.

x Felhivas. A Kovács Adolf odorheui textilárüzletet Esztegar Gerő kereskedő ügyfelünk átvesszi, miért is felhívjuk a Kovács Adolf-cég hitelezőit, hogy követeléseiket 8 napon belül irodánkba jelentsék be, mert a később bejelentetteket Esztegar Gerő nem veheti figyelembe. Dr. Gönczy és dr. Molnár ügyvédek Odorheiu.

A cserebogár és csimasz pusztítása címen Paál János ny. erdőfőmérnök kis füzetet irt és adott ki. A most nálunk nagyon aktuális füzet — melyet szerzőjének neve is tapasztaltsága is ajánl — 10 leuért kapható a szerzőnél és nyomdánk üzlethelyiségében is.

Az Udvarhelymegyei Gazdasági Egyesület közleménye. Ertesítjük az Udvarhelymegyei Gazdasági Egyesület t. tagjait, hogy a tagdíjnyugták a hét folyamán ki lesznek küldve és kérjük azokat a kiküldöttől beváltani. *Az elnökség.*

A kath. egyesületek figyelmébe! A helybeli népszövetségi tagozat elnöksége a következők közlésére kért fel: Tudatjuk a népszövetség, az ol-táregylet, a szent kereszt hadserege, misszió, kongregáció, legényegylet és leányklub tagjaival, hogy az idei országos kath. nagygyűlés szept. 6., 7. és 8-án lesz Kolozsvárt. A központ kívánatosnak tartja, hogy mindenik egyesület külön kiküldöttel képviseltesse magát s azonkívül a hívek közül is minél többen vegyenek részt a fényes sikerűnek ígérkező országos gyűlésen. A részt venni szándékozók ebbeli elhatározásukat mielőbb jelentésék be a népszövetség helyi elnökségénél, ahol a gyűlésre vonatkozó bővebb tudnivalókat is közölni fogják.

Isten uja. Esküvő volt nemrégben egyik közeli faluban s a menyasszony szülei úgy határoztak, hogy az egyházi szertartást elhagyják, mert papot nem akarnak hívni a menyegzőre. A vőlegény is megelégedett a polgári házassággal, nem kívánva az egyházi szentséget. Ezután lakomához ültek, de a vigaszt rossz hír zavarta meg. A hírnök azt adta tudtul, hogy a vőlegény tehenét s a menyasszony nagybátyjának az ökrét, a legelőn dülő vihar közben, a villám agyoncsujtotta. A nép Isten ujját látja a különös esetben.

Izgalmas jelenet folyt le néhány napja a helybeli törvényszék udvarán, ahol Wagner József, kommunizmus gyanuja alatt álló fogoly, ingerült szóváltás után, megtámadta az egyik fogházort s elvette tőle fegyverét is. Wagnernek még segítsége is akadt a közelben levő Schatzberger Mózes nevű társában, azonban a jeladásra elősiető fogházörök mind a kettőt hamarosan megfékeztek s külön zárkába tették.

Népszámlálás lesz decemberben az összes európai államokban, amit a legutóbbi olaszországi konferencián határoztak el. Ránk nézve nagy jelentősége lesz a népszámlálás eredményének, mert ez fogja hivatalosan is megmutatni, hány lélekből áll a romániai magyar kisebbségi nemzet. A közönséget kellő időben tájékoztatni fogjuk, miképpen kell a számláló lapokat kitölteni.

x Mozihirek. A Fehér árnyak nagy-szabású dráma a déli tenger csodálatos szép-szerű korallszigetén játszódik, ahol az érintetlen, tisztalelkű ember utolsó küzdelmét vívja a világot igába törő nagy kultúrával. Két ember szerelme pedig ragyogó glóriaként övezi e megható történetet. — Rendes hely-árak.

x Gheorgheni (gyergyószentmiklósi) zsidó fuinterntatus. Gheorgheni, Csiky-utca 20. Engel Jeremiás hitoktató, dr. Krausz Mór főrabbi ur által ajánlva. Az intézet az állami liceumi igazgatóság felügyelete alatt áll. Bőséges ortodox kóser táplálkozás. A növendékek szaktanárok által lesznek előkészítve. Önképzés céljából román, héber, magyar és német ifjúsági lapok, könyvtár, héber nyelvtanár és zongora áll rendelkezésre. Mérsékelt árak. Miután növendékek csak korlátolt számban vehetők fel, kívánatos minél előbb jelentkezni.

x Zenetanítás. Ertesítem az igen tisztelt szülőket, hogy tanulmányi szabadságomról haza jöttem. E hó 15-től a zenetanítást megkezdem, hegedű, zongora, celló és összhangzattanból. Jelentkezni lehet Kossuth-utca 11. szám alatti lakásomon. *Kiss Elek, zenetanár.*

x Konzervatóriumi végzettséggel kezdők zongoratanítását vállalom szeptember 1-től. *Császár Nusi* (Str. Prințul Nicolae (Árpád-utca) 4. sz.

A műtrágya használatának előnyeit e lap hasábjain az évek során már több cikk mutatta ki, kifejtve azt is, hogy a termés által kihasznált földnek az istállótrágya egyáltalában nem pótolja vissza azokat az anyagokat, amelyekre a földnek a következő terméshozam miatt feltétlenül szüksége van. Különösen a nagyon hasznos és szükséges foszfort tartalmazza rendkívül kis mennyiségben az istállótrágya, amely egyébképpen sem képes a föld termőképességét annyira javítani, mint a műtrágya. A mai olcsó gabonárák mellett eredményesen csak úgy lehet gazdálkodni, ha földjeinken többet és jobbat termelünk, mint eddig, mert a holdankénti 5—6 fázás terméssel a gazda igazán ráfizet ve-rejtékezésére. Vannak, akik azt állítják, hogy a mai terményárak mellett nem érdemes még anyagi áldozatot is hozni. Ezzel szemben mondjuk csak azt, hogy a műtrágya használatával holdanként egyszerre csak 2 mm-val több termés érhető el. 150 kgr. szuperfoszfát ára nem egészen 600 leu, 2 mm. buza ára, a legalacsonyabb árat véve alapul, 1100 leu s ha még jobb búzát kapunk a műtrágyázás folytán, talán e hektólitersúly-többlet is figyelembe veendő. Vannak azonban a műtrágyázásnak egyéb előnyei is. A műtrágyázott buza kevésbé dül meg, mert a foszfor a buza szárát durvábbá, erősebbé teszi, kevésbé rozsdásodik, 7—8 nappal korábban érik, tehát az érési idő nem esik bele a kánikulába s így kevésbé szorult szemű s több tápanyagot kapván, jobban fejlődik és bokrosodik, s így jobban telel. A bántási sváb gazdák azt tartják, hogy ha még több termést nem is idézne elő a műtrágya használata, akkor is rendszeresen kellene használni, épp az imént felsoroltak következtében. Mi még ettől távol állunk, mi még a nagyobb előnyöket sem akarjuk méltatni, bár 5 évi propaganda-munka után elérhető volt az, hogy a műtrágya használata székely gazdáinknál is meghuszonötszöröződött, ez pedig annak a jele, hogy műtrágyázni hasznos és műtrágyát használni gazdaságos. Fő az, hogy ne csaljuk meg a földet, feltétlenül megadva holdanként a 150 kgrt, mert ez a minimális rendes mennyiség. Az őszi vetésnél a műtrágyával éppen úgy járunk el, mint a vetőmaggal, ha a magot alakormányozzuk, úgy a műtrágyát is, ha az előbbit csak boronáljuk, az utóbbit is, fő az, hogy a vetőmag és a műtrágya kellő közelségbe jusson egymással, hogy a csirába hajtja mag már az első időben megkapja a táplálékot. *V—ó.*

Rucatórtónet a Róka városban. A Róka városban néhány napig egy kedves, kis esetről beszéltek, amelynek hőse öt darab ruca volt. Ez az öt darab ruca, nagyobb kirándulást téve az utcai patakocskában, közben a Róka város egyik lakójának az udvarába tévedt. Itt akadt rájuk a tulajdonos, aki sokáig kereste őket. Miután mindakét fél a magáénak vallotta az öt darab rucácskát, az ügy a rendőrségre került, ahol helyes gondolat született meg az igazság igazi próbájáról. T. i. a rend egyik óre letéve az utca közepére az öt rucácskát, ez az érdekeltekkkel — a Róka város nagy csődületének kísérete mellett — mintegy diszmenetben haladt; vagyis elől 5 ruca, utána a rendőr, utána pedig a két ellenfél, kiket nagy néptömeg követett, kíváncsian, hogy hova mennek most már a rucukák? Azok pedig szépen haza bicegtek a jogos tulajdonosukhoz, mire a rendőr is ki-mondta a végsőt — vége a tárgyalásnak! A bölcs ítéletet a nép megtapsolta és megéljenezte, utána még három napig is tárgyalván, hogy lássa-e, lelkem Anna néni, vagy Pista bácsi, ami igaz, az igaz! Az eset érdekes példája annak, hogy néha állat is képes megmutatni az embernek az igazság útját! *Egy jelen volt.*

x Eladó egy jó állapotban levő, fekete, rövid, keresztüros zongora. Cim a kiadóban.

x Méhészek. Gáll Imre méhészeti felügyelő »A méhgazdaság üzemtan« című munkája leszállított áron kapható a Könyvnyomda R. T. könyvkereskedésében.

x Kiadó lakás. Négy (esetleg csak három) szobás utcai lakás, virágkertes udvaron, üveges verandával és összes melléképítményekkel azonnal kiadó. Str. Prințul Nicolae (Árpád-utca) 64.

Kiadótulajdonos: a Könyvnyomda R-T Odorheiu—Székelyudvarhely.

Olcsó tüzelő anyag!
Száras fenyőfarönkvég
Farkas Sámuel fűrésztelepeén olcsón kapható.

Hirdetmény.

Mártiniş (Homoródszentmárton) községben az országos állat- és kirkóvásár, mint minden évben, úgy most is 1930 augusztus 29—30 napjain állat és szeptember 1-én kirkó lesz megtartva, tekintettel arra, hogy a vidék felszabadult a száj- és körömfájás alól.

Előljáróság.

Prefectura judeţului Odorheiu.
No. 10042—930 A.

Publicaţiunea de concurs.

Pentru complectarea postului de impiegat la serviciul sanitar al judeţului, devenit vacant prin demisionarea titularului, prin aceasta se publică concurs.

Salarul impreunat cu acest post este cel stabilit în bugetul judeţului. Condiţiunile de admisibilitate sunt cele prevăzute de art. 263 resp. 183 din L. O. A. L. şi art. 5 din Reg. Legii Statutului Funcţionarilor publici. Postulantul trebuie să cunoască şi limba maghiară.

Reflectanţii la acest post îşi vor înainta cererile înzestrate conform art. 7 din Reg. Legii Statutului Funcţionarilor publici la adresa Prefecturii judeţului Odorheiu în termen de 15 zile, socotite de la apariţia prezentei publicaţiuni în Monitorul Oficial judeţean.

Cererile sosite după acest termen şi cele incomplete nu se vor lua în considerare.

Prefectul judeţului Odorheiu,
Dr. Emil Pop.

Judeţul; Odorheiu. Primăria satului: Bisericiani.

No. 180—1930.

Publicaţiune de licitaţie.

Se aduce la cunoştinţă publică, în ziua de 6 Septembrie 1930 orele 14, în localul Primăriei satului Bisericiani se va ţine licitaţie publică pentru darea în întreprindere casei satului, ce se va reconstrui din materialul şi în dimensiunile arătate în planul aflător la Primăria sat. şi la biroul notarial din Lupeni.

Licitatie se va ţine conform dispoziţiunilor art. 88—110. din legea contabilităţii publice — prin strigări prin oferte de strigare depunând garanţia de 5% asupra preţului de strigare ori în numerar ori prin recepisa de consemnare, iar adjudecatul se va depune şi vadiul de 10% asupra preţului oferit cu ocaziunea încheierii contractului.

Preţul de strigare este de Lei 20425.

Planul de lucru şi Caietul de sarcini se pot vedea zilnic la Primăria satului şi la biroul notarial Lupeni între orele de serviciu.

Considerând urgenţă lucrării, aceasta trebuie să fie terminate în timp de 30 zile, socotită dela data încheierii contractului.

Bisericiani, la 20 August 1930.

Primăria.

Megérkeztek! Olcsón kaphatók!

Elismerten legjobb
gummi-esőkabátok.

TRENCH COATOK! Kész férfi-, fiu-, gyermekruhák, kabátok, nadrágok, rőfös, rövid- és kötött áruk, ponyvavásznak, sepsiszentgyörgyi ruha-szöttesek a legolcsóbban **LÖBL-nél** (volt Bethlen-utca).
Szőnyeg-maradékok feltűnő olcsón. **Ivette ruha-selymek nap- és esőernyők nagy választékban.**

Értesitem a nagyérdemű helybeli, ugyszintén a vidéki közönséget is, hogy olcsón vásárolhat **Gold Izidor kész-ruha üzletében.**

Egyben figyelmébe ajánlom a t. közönségnek, hogy új szabásom külföldön praktizált és bármilyen finom ruhát elvállalok mérték után. A legcsekélyebb hibáért felelősséget vállalok.

Szíves pártfogást kér:

GOLD IZIDOR.

Corpul Portăreilor Tribunalului din Odorheiu.

Nr. 2202—1930.

Publicațiune de licitație.

Subsemaatul portărel prin această publică, că în baza deciziei Nr. 5041—1929 și No. G. 3549—1930. a judecătoriei din Odorheiu în favoarea Szabó Victor repr. prin. avocatul Dr. Vass și Ráduly pentru încasarea creanței de 5927 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de **4 Septembrie 1930 ora 12 a. m.** la fața locului în Odorheiu Str. Regele Ferdinand No. 22 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 3 paturi, 3 dulapuri de haine, 2 mese, 3 scaune, 2 oglinzi fa valoarea de 7000 lei. In caz de nevoie și sub prețul de de estimare.

Pretenziunea care este de încasat face 5927 Lei, capital, dobânzile cu 10% socotind din 9 Dec. 1929 iar speșele până acum staverite de 2939 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitația ar fi fost executate și de alții și acestia și ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX.: 1881, art. §. 192.

Odorheiu, la 5 August 1930.

Izsák portărel.

Corpul Portăreilor Tribunalului Odorheiu.

Nr. 2228—1930.

Publicațiune de licitație.

Subsemaatul portărel prin această publică, că în baza deciziei Nr. C. 1553/1928/5/7/8/9 și No. G. 767—1930 a Judecătoriei din Oclaud în favoarea Lérinczy Zsuzsa repr. prin avocatul Dr. Vass și Dr. Ráduly din Lueta pentru încasarea creanței de de 3600 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de **3 Septembrie 1930 ora 17 p. m.** la fața locului în comuna Lueta unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară doi viței de 1 și 3 ani în valoare de 6000 Lei. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 3600 Lei capital, dobânzile legale socotind după 4 decise iar speșele până acum stabilite de 3452 Lei

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX. 1881 § 192.

Odorheiu, la 5 August 1930.

Izsák portărel.

Primăria com. Tăureni, satul Hoghia.

No: 491—1930.

Hirdetmény.

A Székely Közélet 33. számában megjelent Hoghia—hodgyai községi korcsma hasznobérbe adása nem szóbeli, hanem írásbeli és nem augusztus hó 24-én, hanem **szeptember hó 7-én** délután 3 órakor lesz megtartva.

Hoghia, 1930 Aug. 18.

Primar comunal.

Corpul Portăreilor Tribunalului din Odorheiu.

Nr. 2201—1930.

Publicațiune de licitație.

Subsemaatul portărel prin această publică, că în baza deciziei Nr. 5439—1928 și No. G. 7784—1928 a Judecătoriei din Odorheiu în favoarea Dr. Vass și Dr. Ráduly adv. din Odorheiu pentru încasarea creanței de 15,000 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de **4 Septembrie 1930 ora 16 p. m.** la fața locului în comuna Satu Mare unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: 4 cai, 1 căruța, 1 per. hamuri, 6 căruța fâ, 1 căruța porumb, 15 perne și 1 purcel fa valoarea de 13,000 Lei. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 15,000 Lei capital, dobânzile cu 10% socotind din 24 Aprilie 1928, iar speșele până acum stabilite de Lei —

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art LX. 1881 § 192.

Odorheiu, la 5 August 1930.

Indescifrabil, portărel.

Corpul Portăreilor Tribunalului Odorheiu.

No. 2216—1930 port.

Publicațiune de licitație.

Subsemaatul portărel prin această publică, că în baza deciziei Nr. 18789 și Nr. G. II. 30—1930 a judecătoriei de ocol din Odorheiu în favorul reclamantului Firma „Singer“ Borno et Co. repr. prin avocatul Dr. Nagy Lajos pentru încasarea creanței de 7000 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe **1 Sept. 1930 ora 10 a. m.** la fața locului în Odorheiu Str. Bul. Reg. Ferd. No. 27 unde se vor vinde pe prin licitațiune publică judiciară, Mașină de cusut. Foteluri fa valoarea de 12000 lei. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 7000 Lei capital, dobânda cu 15 1/2% socotind din 15 Mart. 1929, iar speșele până acum stabilite de 1740 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost sechestrate și de alții și acestia și ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul legii LX 1881 § 192.

Odorheiu, la 7 August 1930.

Izsák portărel.

FIGYELEM!

A n. é. közönség szives tudomására adom, hogy vállalok zongorahangolást, politurozást, bőrzést és mindenfajta szakmunkát.

Orgonajavitásokat teljes felelősség mellett végzek.

Cim: **C. KRÄMBERGER**
Odorheiu—Székelyudvarhely Bul. Reg. Ferdinand (Kossuth u.) 3 sz
Hangszerkereskedés.

Satul Petreni.

No. 623—1930.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică că primăria satului Petreni dă în arendă cărciuma satului prin licitație publică pe timp de 3 ani consecutivi dela data de 1 Ianuarie 1931.

Prețul de strigare este de Lei 4000.-, vadiul 10% din prețul total. Supraofertele nu se primesc.

Licitația se va ținea la data de 14 Septembrie 1930, ora 14 la localul primăriei.

Condițiunile, respective, caietul de sarcini se poate vedea la notariatul Sânpaul între orele de serviciu, și la primărie.

Petreni la 17 August 1930.

Notar, **Bencze**

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy mindenféle

szobafestői és mázoló munkákat

a legdivatósabb minták szerint és a legújabb nyosabb árak mellett elvállalok.

Szíves pártfogást kér teljes tisztelettel:

BÁLINT GYÖRGY
szobafestő és mázoló Odorheiu, Sósfürdő-u. 3.

Vetőmagnak

Konopi-féle nemesített buza kapható **Simó Mátyásnál Sz.-udvarhelyt Bethlen-utca 31 szám.**

Ha elegáns és szép **cipőt** akar vásárolni, ugy keresse fel

Dobrai Károly

cipő-üzletét,

ahol a legkényesebb igényeket is ki-elégítő dús választék áll rendelkezésre.
Ugyanott mérték utáni megrendelések vétel-kötelezettség nélkül készülnek.

Olcsó árak!

Mosó delén	35 leutól
Grenadin 100 cm. l.	70 "
Crepe de Chine l.	380 "

„Ivette“ mosóselymek.

Nyári ujdonságok Jakab Gyula divatüzletében.

Gyerek torna-ingek.
Gyerek-zoknik.
Női selyem- és flor-harisnyák.

Nagy választék!

Panama apacsingek.
Egész pouplin-ingek.
Sportarisnyák és sétabotok.

Fürdődresszekben nagy választék, gyári lerakat!

Erős, mint az udvarhelyi SÁMSON-ecet.